

КОНСПЕКТ
ЗА ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ НА СПЕЦИАЛНОСТ
„ЕВРОПЕИСТИКА” 2012 Г.

1. Система на международните отношения: характеристика, дефиниране, подходи.
2. Субекти на международните отношения.
3. Силовият фактор в международните отношения.
4. Същност, характеристики и значение на международните договори и споразумения.
5. Дипломатическо представителство – състав, функции, привилегии и имунитети. Правен режим на консулските представителства.
6. Типове и форми на държавно управление. Демокрацията. Ограничения и недостатъци на демокрацията.
7. Парламентаризъм. Роля и функции на парламента. Типове парламенти.
8. Изпълнителна власт. Същност, формиране, функции, компетентност.
9. Политически партии. Функции, организация и класификация.
10. Еволюция на идеята за изграждане на единна Европа в периода между двете световни войни /1919 – 1939/.
11. Европа в епохата на студената война: между евроинтеграцията и съветизацията: План „Маршал” , доктрина „Трумман”; Коминформбюро, СИВ и ОВД.
12. Предпоставки и концепции за европейска интеграция в периода след Втората световна война. Договор за Европейска общност за въглища и стомана (1951 г.). Създаване на Европейска икономическа общност и Европейска общност за атомна енергия (1957 г.). Римски договори за създаване на ЕИО.
13. Първата генерална ревизия на Учредителните договори: Единният европейски акт (1986 г.). Договорите от Маастрихт (1992 г. Амстердам (1997 г.) и Ница (2001 г.)
14. Дейност на Европейския конвент. Европейската конституция (2004 г.) Правна същност и анализ на Договора от Лисабон. (2007 г.).

15. Европа и краят на биполярната система: от Европейска икономическа общност към Европейски съюз. Разширяването на изток.
16. Процесът на разширяване на Европейския съюз. Съвременни предизвикателства.
17. Пътят на Република България към пълноправно членство в Европейския съюз.
18. Институционалната структура на ЕС: същност и характерни особености.
19. Компетенции на ЕС. Видове компетенции. Разпределение на компетенциите между ЕС и държавите членки. Принцип на субсидиарност.
20. Европейска комисия: създаване, еволюция, състав и правомощия.
21. Парламент на Европейския съюз: система за избиране, организация и правомощия.
22. Съвет на ЕС. Състав, правомощия и процедури за вземане на решения.
23. Еволюция на съдебната система на ЕС. Състав, функции и начин на работа на Съдът на Европейските общности. Съд на Европейския съюз. Статут на Генералните адвокати. Общ съд и специализирани съдилища.
24. Финансов контрол в ЕС. Сметна палата. Икономически и социален комитет и Комитет на регионите.
25. Право на Европейския съюз: основни принципи. Първично право на Европейския съюз. Начини за разработване и условия за влизане в сила. Видове, същност и действие на правните актове.
26. Гражданството на Европейския съюз. Правна уредба. Основни права и свободи на гражданите на ЕС. Харта на основните права.
27. Същност, особености и тенденции в развитието на Пространството на свобода, сигурност и правосъдие. Предмет и съдържание на Шенгенското споразумение.
28. Правна основа на Вътрешния пазар. Четирите свободи на движение в рамките на ЕО/ЕС. Етапи на формиране и правна система на икономическата и валутна политика.
29. Особенности и компетенции на Общата търговска политика.
30. Правна уредба на Общата селскостопанска политика. Основни реформи и ценови механизми .

31. Обща външна политика и политика на сигурност на Европейския съюз: формиране и еволюция. Стратегия за сигурност на ЕС (2003 г.). Основни институции на ЕПСО. Правна рамка и механизъм на взимане на решения. Миропазващи и хуманитарни мисии на ЕС.
32. Създаване, основни принципи, цели и структура на Организацията на обединените нации (ООН).
33. НАТО в системата за европейската сигурност. Взаимоотношенията между НАТО и ЕС в сферата на сигурността и отбраната.
34. Обща характеристика и етапи на формиране на ОССЕ. Мисии и основни дейности на организацията.
35. Европейският съюз в системата на международните отношения. Полюси, глобално лидерство и хегемония.
36. Съвременни измерения на външната политика на Европейския съюз в Средиземноморието и в Арабския свят.
37. ЕС и Русия – стратегическо партньорство и противоречия.

ЛИТЕРАТУРА:

1. Александров, Ев., История на международните отношения, С., 2000.
2. Александров, Ев., Международните отношения през XXI век, сп. Международни отношения, бр.1,2000
3. Белова Г. “Принципът на субсидиарност – механизъм за разпределяне на правомощията между европейското и националното равнище”, сп. “Международни отношения”, бр. 3/2005.
4. Величков Й, Американската външна политика – от лидерство към хегемонизъм, С., 2005.
5. Владикин, Л., Организацията на демократичната държава, С. 1992.
6. Генов Н. Източна Европа в глобалните процеси.Георги Победоносец”, С., 1996.
7. Генов, Г. и др. Европейско политическо сътрудничество и интеграция. Перспективите пред България. Албатрос, 2000.
8. Георгиева, Е и К Симеонов “Европейска интеграция”, ИК “Византия”, 2005.
9. Готрон, Жан-Клод “Право на ЕС”, ЦЕП и СУ “Св. Климент Охридски”, 2007.
10. Динков, Д. “България в Европейската интеграция”, ИК Б+М,С., 2002.
11. Дюверже, М., Полупрезидентският режим, С., 1995.
12. Европейски съюз и България /Предизвикателствата на разширяването/, Форум за Европейско политическо сътрудничество. под ред. на Г. Генов и Е.Панушев, АЛБАТРОС, 2000.
13. Енциклопедия на политическата мисъл, Блекуел, С., 1997.
14. Жаке, Жан-Пол “Институционно право на ЕС”, ЦЕП и СУ “Св. Климент Охридски”, 2007.
15. Заемский В.Ф. Кому нужна реформа ООН. В интересах всех и каждого - М.: Междунар. отношения, 2010

16. Зарка, Жан-Клод "НАТО", изд. КАМА, 2002.
17. Иванов, Д., . Изследване на демокрацията, София, 1997 г.
18. Кавешников, Н.Ю. Трансформация институциональной структуры Европейского союза; Научное издание, 2010.
19. Карасимеонов, Г., Политика и политически институции, УИ "Св. Кл. Охридски" С., 1999.
20. Кашкин С.Ю. Европейский Союз. Основополагающие акты в редакции Лиссабонского договора с комментариями, ИНФРА-М 2008.
21. Ленард, Д. Европейският съюз. Справочник. Изд. Книжен тигър, 2006.
22. Мирчева, Хр. Глобалната конфронтация в глобалната политика, Унив. Изд. "Св.Кл. Охридски", С., 1999.
23. Мирчева, Хр., История на международните отношения след втората световна война. Унив. изд. "Св. Кл. Охридски", София, 1987.
24. Мирчева, Хр., Руската федерация в динамичния свят на най-новото време. Везни-4, 2009.
25. Николов, Кр., От Хага до Амстердам. Политическата интеграция в Западна Европа, С., 1998
26. Новият световен ред, Изд. къща "Труд", С., 1999.
27. Орлин Борисов, Татяна Хубенова, Мария Костова. Свободи за движение в Европейския съюз. "УИ "Св. Климент Охридски"", 2009.
28. Основи на Европейската интеграция. Център за европейски изследвания. С., 1994
29. Пенчева, Е. Теория на международните отношения – правни и нравствени аспекти. Изд. ARS. София, 2006 г.
30. Попова, Ж. .Право на Европейския съюз. "Сиела", 2009.
31. Попова, П., Преговори за присъединяване, в Мониторинг на процеса на присъединяване, С., 2002, с. 17-43.
32. Попчев, П. Европейски съюз: Принос към глобалната сигурност и стабилност, С., "Български бестселър" 2006.
33. Пънсфорд, С. Европейският съюз днес. Просвета. 2007.
34. Рот, Фр. .Изобретяването на Европа: От Европа на Жан Моне до Европейския съюз. "Кралица Маб" С. 2005.
35. Савов, Ен., България и Европейският съюз, сп. Международни отношения, бр. 5, 2000.
36. Сартори, Дж., Теория на демокрацията. Книга 1 и 2, С., 1992.
37. Семов, Ат. .Система на източниците на правото на Европейския съюз "УИ "Св. Климент Охридски"" С. 2005.
38. Семов, Ат. "Европа - 12 звезди", Сиела, С., 2003.
39. Семов, Ат. Какво трябва да знаем за Европейския съюз. "Нова звезда", 2010.
40. Семов, М., Политология, С., 1993.
41. Стефанов, Г. Външна политика. Дипломация. Сиела, 2000.
42. Стефанов, Г. Теория на международните отношения. Сиела, 1997.
43. Стойчев, Ст., Избирателни системи и процедури., С., 1996.
44. Турен, Ал., Що е демокрация?, С., 1994
45. Ферхойген, Г.. Европа в криза: За преосмисляне на европейската идея. „Български бестселър", 2010.
46. Хаджиниколов, Д. Европейският съюз като глобална търговска сила. "Албатрос", 2009.
47. Хикс, С. "Политическата система на Европейския съюз", ИК "Парадигма", София, 2001.

48. Чакалоф, Мари-Франс “Изграждането на обединена Европа”, ИК КАМА, 2000
49. Шрьотер, Ханс Йорг “Европа - актуален справочник. Политика, икономика, история, култура”, РИВА, 2002.
50. Янков, Ал. Организация на обединените нации, Изд. "Наука и изкуство", С., 1965.

Литература на английски и френски език:

1. Auel, K and A. Benz, editors (2005). “The Europeazation of Parliamentary Democracy”, in special issue JLS
2. Beetham, D. and Lord, C. (1998). Legitimacy and the EU. London: Longman
3. Bergstrom, C(2005). Comitology. Oxford: Oxford University Press.
4. Bindi, M. (1998). “The Committee of the Regions”, in Van Schendelen (1998) .
5. Cichowski,R.(2007) The European Court and Civil Society. Oxford: Oxford University Press.
6. Corbeu, R., J. Jakobs and M.Shackleton.(2007). The European Parliament. Harper. 7th edition.
7. De Schutter. O. and others.(2001) Governance in the EU. European Commission. Brussels.
8. Eilstrup-Sangiovanni,M. editor.(2006) Debates on European integration. Basinstoke:Palgrave.
9. Hage, F.(2007) “Who decides in the Council of EU” in JEPP, Volume 46,7.
10. Held,D.((1996) Models of Democracy. Oxford: Policy press.
11. La puissance internationale. Sous la dir. de P. Boniface. Ed. Dunod. Paris, 1994.
12. McDonagh, B.(1998) The Paradox of Europe: An account of the negotiation of the Treaty of Amsterdam. Dublin: Europe House.
13. Parliaments In Europe Wesernt edition by Philip Norton, 1990
14. Pollack, M . editor.(2006) “Democracy and Constitutionalism in the EU., in ECSA Review , Volume, 13,2.
15. Richardson, J., editor. (2006). European Union: Power and Policy-making. London: Routledge.
16. Rosamond, B. (2000). Theories of European Integration. London: Macmillan.
17. Senarclens, Pierre de. La politique internationale. Ed. Armand Colin.
18. Spence, D., editor. (2006). The European Commission. London: Harper (3rd edition).
19. Sweet, A. and others, editors (2001), The Institutionalization of Europe. Oxford: Oxford University Press.
20. Wallace, H. and others, editors. (2005). Policymaking in the EU, Oxford: Oxford University Press (5th edition)
21. Wallace, Helen and Wallace, William *Policy-Making in the European Union*, 4th Ed., Oxford University Press, 2000
22. Werts, J. (2008). The European Council. London: Harper.
23. Wiener, A. and T. Diez, editors. (2009). European Integration Theory. Oxford: Oxford University Press.

Някои по-важни сайтове

<http://ue.eu.int>

<http://europa.eu.int>

<http://mod.bg>

Българско дипломатическо дружество <http://www.expert-bdd.com/>

Балкани 21 <http://www.balkans21.org/>

Сп. Геополитика <http://geopolitica.eu/>

Европейска стратегия за сигурност [ESS_bg.pdf \(293.7 KB\)](#);

ЕС: мироопазвачи и хуманитарни миси [EU_Operations_BG.ppt \(519.17 KB\)](#)

Политика за сигурност на ЕС [eu_security.ppt \(443.39 KB\)](#)

ESDP – the First Five Years [ESDP_first5years.pdf \(1.28 MB\)](#)

България и ЕПСО <http://dl->

[fnso.md.government.bg/goto.php?target=pg_34_146&client_id=admin](http://dl-fnso.md.government.bg/goto.php?target=pg_34_146&client_id=admin)